

УДК 02:94(477)

DOI 10.32461/2409-9805.2.2025.350071

Цитування:

Осаула В. О., Крутаков А. О. Бібліотеки як провідники резильєнтності української культури в умовах війни. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2025. № 2. С. 16–21.

Osaula V., Krutakov A. (2025). Libraries as Leaders of Ukrainian Culture Resilience in War. *Library Science. Record Studies. Informology*, 2, 16–21 [in Ukrainian].

Осаула Вадим Олександрович,
кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент кафедри інформаційної діяльності
та зв'язків з громадськістю
Київського національного університету
культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0002-7056-3162>
osaula@ukr.net

Крутаков Андрій Олегович,
аспірант Київського національного університету
культури і мистецтв
<https://orcid.org/0009-0004-5116-6171>
andriikrutakov@gmail.com

БІБЛІОТЕКИ ЯК ПРОВІДНИКИ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Мета статті – дослідити роль бібліотек як ключових інституцій культурної резильєнтності України в умовах повномасштабної війни. **Методологія дослідження** ґрунтується на міждисциплінарному підході, який поєднує методи культурології, бібліотекознавства, медіакомунікації та інформаційної безпеки, що дало змогу комплексно оцінити роль бібліотек у кризових умовах промоції української культури. Використано комплексний підхід, що поєднує аналіз вторинних джерел із контент-аналізом практичних ініціатив у цифровій та культурній сферах. Соціокультурний аналіз застосовано для оцінки впливу бібліотек на збереження національної ідентичності, інформаційну безпеку та розвиток культурної резильєнтності суспільства. **Наукова новизна**. Досліджено роль українських бібліотек як інституцій культурної резильєнтності в умовах повномасштабної війни, підкреслено їхню здатність не лише зберігати знання, а й активно просувати українську культуру, протидіяти дезінформації та підтримувати соціальну згуртованість. **Висновки**. Бібліотеки України під час повномасштабної війни демонструють високу культурну резильєнтність, поєднуючи традиційні функції зі стратегічною промоцією української культури, інформаційною безпекою та соціальною підтримкою громад. Інноваційні практики, а саме: цифровізація фондів, креативні події, міжнародні культурні проєкти та грантові ініціативи, значно підвищують ефективність бібліотек як мультифункціональних культурних хабів. Розвиток комунікаційних та медіакомпетентностей бібліотекарів є ключовим фактором у протидії дезінформації та зміцненні культурної ідентичності. Бібліотеки виступають як інструменти «м'якої сили», зміцнюючи міжнародний імідж України, забезпечуючи доступ до достовірної інформації для вітчизняних і закордонних користувачів. Подальший розвиток цієї сфери залежить від системної державної підтримки, розширення фінансування, підготовки фахівців і створення міжсекторальних альянсів, які дозволяють бібліотекам перебувати в авангарді сучасних культурних процесів. Усе зазначене вище робить бібліотеки ключовими інституціями культурної резильєнтності українського суспільства під час війни.

Ключові слова: бібліотеки, резильєнтність, українська культура, війна, промоція.

Osaula Vadim,

PhD in Social Communications, Associate Professor of the Department of Information Activities and Public Relations, Kyiv National University of Culture and Arts

Krutakov Andrii,

Doctoral Student, Kyiv National University of Culture and Arts

LIBRARIES AS LEADERS OF UKRAINIAN CULTURE RESILIENCE IN WAR

The purpose of the article is to investigate the role of libraries as key institutions of Ukraine's cultural resilience in the context of a full-scale war. The research methodology is based on an interdisciplinary approach that combines methods of cultural studies, library science, media communication and information security, which allows for a comprehensive assessment of the role of libraries in crisis conditions of the promotion of Ukrainian culture. A comprehensive approach was used that combines the analysis of secondary sources with content analysis of practical initiatives in the digital and cultural spheres. Sociocultural analysis was used to assess the impact of libraries on the preservation of national identity, information security and the development of cultural resilience of society. Scientific novelty. The role of Ukrainian libraries as institutions of cultural resilience in the conditions of full-scale war is studied, emphasising their ability not only to preserve knowledge, but also to actively promote Ukrainian culture, counteract disinformation, and maintain social cohesion. Conclusions. Ukrainian libraries during a full-scale war demonstrate high cultural resilience, combining traditional functions with the strategic promotion of Ukrainian culture, information security, and social support of communities. Innovative practices, such as digitisation of collections, creative events, international cultural projects, and grant initiatives, significantly increase the effectiveness of libraries as multifunctional cultural hubs. The development of communication and media competencies of librarians is a key factor in countering disinformation and strengthening cultural identity. Libraries act as tools of soft power, strengthening Ukraine's international image and providing access to reliable information for domestic and foreign users. Further development of this area depends on systematic state support, expansion of funding, training of specialists and creation of inter-sectoral alliances that allow libraries to stay at the forefront of modern cultural processes. All of the above makes libraries key institutions of cultural resilience of Ukrainian society during the war.

Keywords: libraries, resilience, Ukrainian culture, war, promotion.

Актуальність теми дослідження. В умовах суспільних трансформацій, війни, цифровізації та зміни у моделях споживання інформації бібліотеки України поступово перетворилися на активні культурні хаби, які поєднують традиційні функції зі складними медіакомунікаційними практиками. Зокрема, сучасні дослідження свідчать, що бібліотеки відіграють ключову роль у збереженні та поширенні національної культурної спадщини, стаючи платформами для культурної дипломатії, цифрових ініціатив і міжсекторальної співпраці.

Під час повномасштабної війни бібліотеки в Україні стали не лише центрами збереження знань і культурної спадщини, а й осередками резильєнтності української культури. Адже аналітика UNESCO підкреслює, що підтримка культурних інституцій у час війни є вирішальною для збереження культурної ідентичності та формування міжнародної видимості української культури [19]. В умовах воєнних загроз, інформаційної агресії та дезінформації українські бібліотеки демонструють здатність швидко адаптуватися до нових реалій.

Актуальність дослідження бібліотек як провідників культурної резильєнтності зумовлена

кількома чинниками: високою роллю бібліотек у культурній та інформаційній безпеці, актуалізацією цифрових інноваційних практик, підтримкою громади, національної ідентичності, культурно-освітніх проєктів тощо, що робить їх ключовими інституціями у збереженні та просуванні української культури.

Аналіз досліджень і публікацій. В Україні під час повномасштабної війни багато дослідників активно аналізують роль бібліотек у промоції культури та протистоянні інформаційним загрозам.

Порушують питання інформаційно-комунікативної діяльності бібліотек України в умовах війни Т. Биркович та І. Вільчинська [1]. Н. Кунаєць та М. Пристай досліджують роль бібліотек у забезпеченні інформаційної безпеки [7]. І. Лопатовська та ін. аналізують роль бібліотек у підтримці окремих осіб, громад та нації під час російсько-української війни [15]. Модернізації системи функцій бібліотек в умовах гібридних загроз присвячено дослідження Л. Кравець [5]. С. Сердюк та С. Герасимова аналізують вплив повномасштабної війни на діяльність бібліотек України та окреслюють ключові напрями їхньої адаптації до

критичних умов: трансформація в центри підтримки громад, волонтерську та інформаційну діяльність, забезпечення доступу до знань попри загрози, а також зміщення професійних пріоритетів у бік безпеки, цифровізації та соціальної стійкості [10]. Діяльності й адаптації бібліотек до вимог війни присвячено дослідження С. Кісарець [4].

Наукові публікації підкреслюють, що бібліотеки стали не лише місцями збереження знань і культури, а й осередками соціальної підтримки, комунікації та інформаційної безпеки.

Мета статті – дослідити роль бібліотек як ключових інституцій культурної резильєнтності України в умовах повномасштабної війни.

Виклад основного матеріалу. Резильєнтність (від англ. *resilience*) – це здатність системи, спільноти, організації або окремої людини протистояти потрясінням, адаптуватися до кризових умов і відновлюватися після них, зберігаючи свою функціональність або навіть підвищуючи її.

У гуманітарних і соціальних науках резильєнтність часто розуміють як: стійкість до зовнішніх викликів, здатність швидко адаптуватися, збереження ідентичності та ключових функцій попри стресові чинники, спроможність до відновлення та розвитку після кризи.

Культурна резильєнтність означає здатність культурних інституцій зберігати, відновлювати й активно просувати культуру навіть у надзвичайних умовах: війни, інформаційні атаки, кризи тощо.

Резильєнтність бібліотек у промоції культури в умовах війни – це здатність бібліотек продовжувати адаптувати та посилювати свою культурну, інформаційну й просвітницьку діяльність попри воєнні загрози, руйнування, обмежені ресурси та інформаційний тиск.

Така резильєнтність включає ефективність інноваційних методів промоції культури, що проявляється в поєднанні кількох підходів: цифровізації, подієвості, міжнародної присутності, професійному розвитку кадрів тощо.

Бібліотеки України під час війни демонструють високу здатність до адаптації: змінюють формат обслуговування користувачів, впроваджують цифрові сервіси та визначають нові пріоритети діяльності, зокрема популяризують українську культуру, формують інформаційну стійкість [3], забезпечують культурну діяльність, інформаційну безпеку та соціальну підтримку громади [10, 10].

Дослідження цифрової трансформації українських бібліотек доводить, що комплексні проекти – ті, що поєднують цифрові сервіси та креативні формати, – демонструють найвищий рівень впливовості, охоплення і сталого ефекту. Цифрова трансформація українських бібліотек має глибокі соціальні наслідки, що виходять за межі просто

доступу до інформації та технологічного прогресу [14]. У цьому контексті бібліотеки України функціонують як мультифункціональні культурні інституції, які одночасно інформують, навчають і представляють країну на міжнародній арені. До ефективних стратегічних напрямів інформаційно-комунікативної діяльності бібліотек України в умовах цифровізації дослідники відносять «розширення доступу до інформації аудиторії користувачів як в Україні, так і за її межами» [1].

Важливим напрямом інновацій є цифровізація фондів. Останні аналітичні огляди стану цифрових проектів бібліотек України демонструють зростання кількості електронних колекцій, онлайн-виставок та інтерактивних архівів, які створюють нові канали культурної комунікації та забезпечують глобальний доступ до української спадщини [8]. Оцифрування не тільки сприяє збереженню рідкісних матеріалів, а й дає можливість просувати українську культуру за межами фізичних кордонів, інтегруючи її в міжнародні бази даних та цифрові культурні простори.

Однією з найбільш інноваційних форм культурної промоції стали креативні технологічні події, зокрема *Hatathon: Ukraine Heritage Edition* – хакатон, спрямований на пошук цифрових рішень для збереження та популяризації української спадщини [13]. Цей формат поєднує IT-сектор, креативні індустрії, культурологів та працівників бібліотек, створюючи умови для розробки інструментів, які бібліотеки можуть використати у своїй діяльності. Подібні ініціативи сприяють генерації інноваційних продуктів, як-от AR-виставки, віртуальні тури, цифрові путівники, що своєю чергою значно підвищує привабливість бібліотек для молодшої аудиторії та міжнародних користувачів.

Міжнародна промоція української культури також активно здійснюється через співпрацю бібліотек із закордонними інституціями. Проєкт *Ukrainian Bookshelf*, реалізований у різних країнах світу, зокрема у США [18], став одним із прикладів інституційної культурної дипломатії, коли українська література й інформаційні матеріали представлені для іноземних читачів. Схожі проєкти формують позитивний культурний імідж, розширюють аудиторію і створюють сталі міжкультурні зв'язки.

Додатковим інструментом промоції стали міжнародні грантові програми, спрямовані на розвиток цифрових, освітніх і комунікаційних проєктів у бібліотеках. Програми ЄС, зокрема *Creative Europe*, та спеціальні ініціативи для України підтримують реконструкцію бібліотек, оцифровування колекцій, створення культурних центрів і локальних хабів пам'яті. Аналітика європейських звітів свідчить, що бібліотеки, які беруть участь у грантових програмах, демонструють значно вищий

рівень цифрової інфраструктури та креативної інноваційності [12].

Суттєву роль у підвищенні ефективності культурної промоції відіграє розвиток комунікаційних компетентностей бібліотек. Адже модернізація системи функцій бібліотек в умовах загроз передбачає не лише технологічну трансформацію, а й розвиток професійних компетенцій персоналу, здатного протидіяти дезінформації та ефективно просувати національну культуру [5]. Проєкти на кшталт «Бібліотека – територія громади», Digital Library Skills та програми підвищення кваліфікацій для бібліотекарів сприяють професіоналізації комунікації, використанню соціальних мереж, подієвого маркетингу та стратегічного сторителінгу як інструментів популяризації культури. Багато з цих програм підтримують Український інститут [12] і міжнародні фонди.

Про культурну резильєнтність і протидію бібліотек російській пропаганді, зокрема очищення фондів від російського пропагандистського контенту, популяризацію українськомовних книг та українських історичних наративів, участь у державних проєктах культурної деколонізації, ідеться в результатах XIV етапу дослідження «Публічні бібліотеки України в умовах російської збройної агресії», що провела Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. В опитуванні взяли участь головні регіональні методичні бібліотечні центри: обласні універсальні наукові бібліотеки, Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих м. Києва, Донецька та Київська обласні бібліотеки для дітей [9].

У дослідженні підкреслено, що під час повномасштабної війни публічні бібліотеки стали одними з ключових інституцій, які просувають, захищають та відновлюють українську культуру, адаптуючи свою роботу до умов воєнного часу. У звіті акцентовано на тому, що публічні бібліотеки не лише продовжують працювати під час війни, а й відіграють ключову роль у промоції української культури, зміцненні ідентичності та підтримці соціальної згуртованості. Це безпосередньо можна розглядати як посилення культурної безпеки України.

Загалом сучасні інноваційні методи промоції української культури через бібліотеки включають інтеграцію нових медіа, використання цифрових івентів, розвиток глобальних партнерств та впровадження проєктів культурної дипломатії. Ці підходи формують нову модель бібліотеки як культурного хабу й підсилюють культурне позиціонування України у світі. Дослідники наголошують, що саме такі бібліотеки громадяни цінують найбільше та їх використовують. Вони виходять за межі своїх природних сфер діяльності, щоб задовольнити потреби широкої громадськості та є прикладом дієвого інструменту для

зовнішньополітичних дій [17, 7].

Вартий уваги ще один важливий аспект. Бібліотеки, опинившись у новій реальності війни, стали елементами національної інформаційної безпеки. Вони «пройшли процес трансформації з традиційного середовища до соціального майданчика, який здатний протистояти інформаційним, культурним і психологічним впливам ворога» [1].

Дезінформація ворога спрямована на викривлення фактів про війну, делегітимізацію українського спротиву та зниження міжнародної підтримки. Бібліотеки як осередки перевірених знань і партнерські установи у світових професійних мережах можуть поширювати достовірні матеріали, переклади, аналітичні дайджести, тим самим формуючи реальне бачення подій у міжнародній спільноті. Недарма дослідники підкреслюють, що бібліотекар у сучасних умовах повинен володіти медіаграмотністю та знанням принципів інформаційної безпеки, що стало необхідністю професійного діалогу в цифровому та інформаційному просторі. Лише так бібліотека може виконувати свою функцію як центру достовірної інформації та культурної комунікації [2].

Відтак у глобальному інформаційному просторі бібліотеки виступають інструментом «м'якої сили», вони продовжують просувати українську культуру, організовуючи дистанційні події та забезпечуючи участь користувачів у міжнародних культурних проєктах, що зміцнює імідж України за кордоном [4]. «Українські бібліотеки сьогодні – це і міцний інформаційний тил, й освітній фронт активної та ефективної комунікації із зовнішніми аудиторіями» [4, 74]. Бібліотеки є справжнім інструментом публічної дипломатії, який може виходити за межі своєї компетенції соціальної допомоги, соціальних послуг та освіти [17, 1]. Через міжнародні виставки, онлайн-проєкти та взаємодію із зарубіжними бібліотеками вони транслюють правдиву інформацію про Україну, наближаючи державу до партнерів і нейтралізуючи фейки.

Українські бібліотеки можуть поширювати методики й інструменти перевірки фактів, створювати спільні навчальні програми, тим самим допомагаючи вітчизняним та іноземним користувачам краще розуміти механізми пропаганди. Так вони відіграють ключову роль у формуванні медійної грамотності громадян та забезпеченні інформаційної безпеки, надаючи доступ до перевірених джерел та навчаючи критично сприймати інформацію [6], виконують функції інформаційної безпеки, забезпечуючи достовірний потік знань і сприяючи розвитку критичного мислення в користувачів, що особливо важливо в умовах інформаційних загроз та гібридної війни [7], коли фейки поширюються швидше, ніж офіційна інформація.

У міжнародному контексті протидія дезінформації – це не лише захист репутації України, а й внесок у глобальну інформаційну стійкість. Наявність партнерських мереж дозволяє бібліотекам ділитися перевіреними даними в режимі реального часу. Це підсилює міжнародну довіру та робить дезінформаційні кампанії менш успішними.

Так бібліотеки трансформувалися в соціально-комунікаційні майданчики, які допомагають світові бачити правду, а Україні залишатися почутою і підтриманою.

Наукова новизна статті полягає в тому, що в ній досліджено роль українських бібліотек як інституцій культурної резильєнтності в умовах повномасштабної війни, підкреслено їхню здатність не лише зберігати знання, а й активно просувати українську культуру, протидіяти дезінформації та підтримувати соціальну згуртованість.

Висновки. Бібліотеки України під час повномасштабної війни демонструють високу культурну резильєнтність, поєднуючи традиційні функції зі стратегічною промоцією української культури, інформаційною безпекою та соціальною підтримкою громад. Інноваційні практики, а саме:

цифровізація фондів, креативні події, міжнародні культурні проекти та грантові ініціативи, значно підвищують ефективність бібліотек як мультифункціональних культурних хабів. Розвиток комунікаційних і медіакомпетентностей бібліотекарів є ключовим фактором у протидії дезінформації та зміцненні культурної ідентичності. Бібліотеки виступають як інструменти «м'якої сили», зміцнюючи міжнародний імідж України, забезпечуючи доступ до достовірної інформації для вітчизняних та закордонних користувачів. Подальший розвиток цієї сфери залежить від системної державної підтримки, розширення фінансування, підготовки фахівців і створення міжсекторальних альянсів, які дають змогу бібліотекам утримуватися в авангарді сучасних культурних процесів. Усе зазначене вище робить бібліотеки ключовими інституціями культурної резильєнтності українського суспільства під час війни. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні довгострокового впливу креативних практик бібліотек на культурну резильєнтність української культури та формування міжнародного іміджу України.

Список використаних джерел

1. Биркович Т. І., Вільчинська І. Ю. Інформаційно-комунікативна діяльність бібліотек України в умовах війни. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2023. № 4. С. 42–48. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.4.2023.293970>.
2. Дмитришин Б., Косян О. Бібліотекар, медіаграмотність та інформаційна безпека як вимога сучасного професійного діалогу. *Katedra Universum*. 2021. Вип. 2. С. 19–21.
3. Захарченко Д. Публічні бібліотеки України під час війни: адаптація до нових реалій та визначення пріоритетів діяльності (на прикладі Полтавської області). *Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері*. 2024. С. 74–76.
4. Кісарець С. Діяльність бібліотек України під час війни: адаптація до нових реалій та визначення пріоритетів. *Молодий дослідник*. 2025. №5. С. 57–62.
5. Кравець Л. Модернізація системи функцій бібліотек в умовах гібридних загроз. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2023. № 12. С. 125–132. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.12.2023.293583>.
6. Кривець М. П. Роль публічних бібліотек у забезпеченні інформаційної безпеки та формуванні медійної грамотності особистості. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2021. № 4. С. 68–75.
7. Кунанець Н. Е., Пристай М. Р. Роль бібліотек у забезпеченні інформаційної безпеки. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2022. № 4. С. 5–10.
8. Макарова М. Цифрові проекти у бібліотечній сфері України. *Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері*. 2024. № 7 (1). С. 123–138. DOI: <https://doi.org/10.31866/2617-796X.7.1.2024.307014>.
9. ПБ України в умовах російської збройної агресії: результати XIV етапу дослідження. URL: <https://oth.nlu.org.ua/?p=11968> (дата звернення: 27.10.2025).
10. Сердюк С., Герасимова С. Бібліотеки України під час війни: адаптація до нових реалій та визначення пріоритетів. *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. 2022. № 3 (29). С. 9–14.
11. Український інститут. URL: <https://ui.org.ua> (дата звернення: 17.10.2025).
12. Culture and Creativity. URL: <https://culture.ec.europa.eu/> (дата звернення: 27.10.2025).
13. Hatathon: Ukraine Heritage Edition. URL: <https://hatathon.houseofeurope.org.ua/2023-en> (дата звернення: 18.10.2025).
14. Horban Y., Dolbenko T., Kobyzhcha N., Kasian V. Digital Transformation of Ukrainian Libraries: Current State and Prospects. *African Journal Of Applied Research*. 2024. № 10(1). P. 117–129. DOI: <https://doi.org/10.26437/ajar.v10i1.672>.

15. Lopatovska I., Pickering G., Coan C. Ukrainian public libraries during the Russia-Ukraine war: Supporting individuals, communities, and the nation. *Journal of Librarianship and Information Science*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1177/09610006251326610>.
16. Maack M. N. Books, Libraries, Reading, and Publishing in the Cold War. 2001. Vol. 36 (1). P. 58–86.
17. Prieto-Gutierrez J. J. World libraries, the role of cultural agencies. *European Review*. 2015. № 23(03). P. 361–368. DOI: <https://doi.org/10.1017/S1062798715000137>.
18. Ukrainian Bookshelf! URL: <https://www.ukrainianbookshelf.com/> (дата звернення: 22.10.2025).
19. UNESCO funds 14 new projects to support creativity in Ukraine. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/unesco-funds-14-new-projects-support-creativity-ukraine> (дата звернення: 21.10.2025).

References

1. Byrkovych, T. & Vilchynska, I. (2023). Information and communication activities of libraries of Ukraine in wartime. *Library science. Document science. Informology*, 4, 42–48. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.4.2023.293970> [in Ukrainian].
2. Dmytryshyn, B. & Kosian, O. (2021). Librarian, media literacy and information security as a requirement of modern professional dialogue. *Universum Department*, 2, 19–21 [in Ukrainian].
3. Zakharchenko, D. (2024). Public libraries of Ukraine during the war: adaptation to new realities and determination of activity priorities (on the example of Poltava region). *Information technologies and systems in the document science sphere*, 74–76 [in Ukrainian].
4. Kisarets, S. (2025). Activities of Ukrainian libraries during the war: adaptation to new realities and determination of priorities. *Young Researcher*, 5, 57–62 [in Ukrainian].
5. Kravets, L. (2023). Modernisation of the system of library functions in conditions of hybrid threats. *Ukrainian Journal of Library and Information Sciences*, 12, 125–132. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.12.2023.293583> [in Ukrainian].
6. Kryvets, M. P. (2021). The role of public libraries in ensuring information security and forming media literacy of the individual. *Library science. Document science. Informology*, 4, 68–75 [in Ukrainian].
7. Kunanets, N. E. & Prystai, M. R. (2022). The role of libraries in ensuring information security. *Library Science. Document Science. Informatics*, 4, 5–10 [in Ukrainian].
8. Makarova, M. (2024). Digital projects in the library sphere of Ukraine. *Digital platform: information technologies in the socio-cultural sphere*, 7 (1), 123–138. DOI: <https://doi.org/10.31866/2617-796X.7.1.2024.307014> [in Ukrainian].
9. Security of Ukraine in the conditions of Russian armed aggression: results of the XIV stage of the study. (n.d.). Retrieved from: <https://oth.nlu.org.ua/?p=11968> [in Ukrainian].
10. Serdiuk, S. & Herasymova, S. (2022). Libraries of Ukraine during the war: adaptation to new realities and determination of priorities. *Library Forum: History, Theory and Practice*, 3 (29), 9–14 [in Ukrainian].
11. Ukrainian Institute. (n.d.). Retrieved from: <https://ui.org.ua> [in Ukrainian].
12. Culture and Creativity. (n.d.). Retrieved from: <https://culture.ec.europa.eu/> [in Ukrainian].
13. Hatathon: Ukraine Heritage Edition. (n.d.). Retrieved from: <https://hatathon.houseofeurope.org.ua/2023-en> [in English].
14. Horban, Y., Dolbenko, T., Kobyzhcha, N., & Kasian, V. (2024). Digital Transformation of Ukrainian Libraries: Current State and Prospects. *African Journal of Applied Research*, 10 (1), 117–129. DOI: <https://doi.org/10.26437/ajar.v10i1.672> [in English].
15. Lopatovska, I., Pickering, G., & Coan, C. (2025). Ukrainian public libraries during the Russia-Ukraine war: Supporting individuals, communities, and the nation. *Journal of Librarianship and Information Science*, 0(0). DOI: <https://doi.org/10.1177/09610006251326610> [in English].
16. Maack, M. N. (2001). Books, Libraries, Reading, and Publishing in the Cold War, 36 (1), 58–86 [in English].
17. Prieto-Gutierrez, J. J. (2015). World libraries, the role of cultural agencies. *European Review*, 23(03), 361–368. DOI: <https://doi.org/10.1017/S1062798715000137> [in English].
18. Ukrainian Bookshelf! (n.d.). <https://www.ukrainianbookshelf.com/> [in English].
19. UNESCO funds 14 new projects to support creativity in Ukraine. (n.d.). Retrieved from: <https://www.unesco.org/en/articles/unesco-funds-14-new-projects-support-creativity-ukraine> [in English].

Стаття надійшла до редакції 07.11.2025
Отримано після доопрацювання 08.12.2025
Прийнято до друку 16.12.2025
Опубліковано 29.12.2025